

ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З МОВНОЇ ОСВІТИ 2018: ВИКОРИСТАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ

Ніколаєва С. Ю.

Київський національний лінгвістичний університет

Нагадаємо, що Загальноєвропейські Рекомендації (ЗЄР) з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання вперше були опубліковані у 2001 році. Публікація спричинила значний вплив на навчання іноземних мов у більшості європейських країн, в тому числі і в Україні. Проведене нами протягом 17 років (2001 – 2018) дослідження обізнаності викладачів іноземних мов (ІМ) з 18 країн Європи дозволило зробити висновок, що їхні знання теоретичних засад зазначеної публікації достатні, в той час як практичне застосування наданих рекомендацій потребує додаткових зусиль (Nikolaeva, 2019).

Як відомо, у 2018 році було опубліковано оновлену версію ЗЄР "Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Companion Volume with new descriptors"(Council of Europe, 2018). Наприкінці 2018 року ми реалізували комп'ютерне опитування 40 викладачів з 15 країн Європи. Анкета містила 5 запитань (тверджень), які оцінювалися за трьох-рівневою шкалою (див. таблицю). Одержані результати наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Результати опитування викладачів у 2018 році

№	Твердження	Кількість респондентів	Кількість відповідей		
			Дуже добре	Відносно добре	Не дуже добре
1	Я знаю зміни в А1-С1 дескрипторах	40	7 (17.5%)	12 (30%)	21 (52.5%)
2	Я знаю зміни в С2 дескрипторах	40	5 (12.5%)	8 (20%)	27 (67.5%)
3	Я знаю зміни в В1+, В1.2+ дескрипторах	40	5 (12.5%)	11 (27.5%)	24 (60%)
4	Я знаю нові шкали	40	3 (7.5%)	5 (12.5)	32 (80%)
5	Я можу використовувати оновлені ЗЄР в навчальних програмах з іноземних мов	40	1 (2.5%)	3 (7.5%)	36 (90%)
	Середнє арифметичне	40	4.2 (10.5%)	7.8 (19.5%)	28 (70%)

Одержані результати свідчили про недостатню обізнаність учасників опитування (70%) зі змінами у новій редакції ЗЄР 2018. Уміння викладачів застосовувати осучаснені методичні рекомендації також потребують удосконалення.

У 2019 році ми повторили опитування викладачів іноземних мов закладів вищої освіти з метою вивчення їхньої обізнаності з окремими рекомендаціями цієї публікації та їх практичного використання. Основним фокусом дослідження було визначення таких проблем:

- Вміння вносити зміни до типових програм з іноземних мов (FL curricula design guidelines).
- Вміння вносити зміни до робочих навчальних програм з іноземних мов (FL programmemes design guidelines).
- Вміння вносити зміни до узгодження контролю сформованості іношомовної комунікативної компетентності з ЗЄР 2018 (guidelines for relating FL examinations to the CEFR 2018).

У комп'ютерному опитуванні взяли участь 25 викладачів з 10 європейських країн (Австрія, Азербайджан, Німеччина, Велика Британія, Естонія, Латвія, Литва, Польща, Словенія, Україна). Анкета містила 5 запитань (тверджень), які оцінювалися за трьох-рівневою шкалою (див. таблицю). Одержані результати наведено у таблиці 2.

Таблиця 2

Результати опитування викладачів у 2018 році

№	Твердження	Кількість респондентів	Кількість відповідей		
			Дуже добре	Відносно добре	Не дуже добре
1	Я вмію укладати типову програму з ІМ згідно з ЗЄР 2018	25	4 (16.0%)	10 (40.0%)	11 (44.0%)
2	Я вмію укладати робочу програму з ІМ згідно з ЗЄР 2018	25	6 (24.0%)	13 (52.0%)	6 (24.0%)
3	Я вмію розробляти екзаменаційні матеріали з ІМ згідно з ЗЄР 2018	25	3 (12.0%)	8 (32.0%)	14 (56.0%)
4	Я вмію реалізувати іспити з ІМ згідно з ЗЄР 2018	25	3 (12.0%)	8 (32.0%)	14 (56.0%)
5	Я вмію оцінювати відповіді студентів на іспити з ІМ згідно з ЗЄР 2018	25	2 (8.0%)	4 (16.0%)	19 (76.0%)
	Середнє арифметичне	25	3.6 (14.4%)	8.6 (34.4%)	12.8 (51.2%)

Одержані результати дозволяють констатувати, що вміння учасників опитування (51.2%) використовувати у практичній діяльності осучаснені ЗЄР-2018 потребують удосконалення. Недостатньо розвинутими можна також вважати майже всі вміння учасників опитування використовувати рекомендації ЗЄР-2018 у процесі організації та проведення іспитів з ІМ.

ЛІТЕРАТУРА

- Council of Europe, (2018). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Companion Volume with New Descriptors*. Strasbourg, France: Council of Europe. Взято з <https://www.coe.int/en/web/education/-/the-cefr-companion-volume-with-new-descriptors-is-now-available-online>
- Nikolaeva S. (2019). The common European Framework of Reference for Languages: past, present and future. *Advanced Education*, 12, 12-20.